

AMETZAGAINA

Miramonekin batera, Donostiako parke zabalenetako bat da. Beraz, auzo ugaritatik du sarbidea. Baso hostotsu zabalak, oihanpe zona batzuk eta bost kilometroko ibilbideetan barna oinez osteratxo eroso egiteko larre handiak daude bertan. Oraindik ere aurki daiteke ametz, parkeari izena ematen dion haritz mota eta jatorrizko basoaren ezaugarri, baina beste espezie batzuen artean sakabanatuta, besteak beste, haritz, haltzadi, gaztainondo, erramu eta urkien artean.

Eremu natural honetako elementu adierazgarrien artean ongi mantentzen den gotorlekua aipatu behar da, 1875ean eraikia, karlistadetan zehar, zonarik garaienean lekutua. Parkean, era berean, gravetiar arloko aztarnategi arkeologiko bat dago, gutxi gorabehera duela 27.000 urtekoa, eta hiriko zaharrena, uste denez.

Halaber, badira aisiarako sailak, haurren jolaserako eremuak eta ariketa fisikoa egiteko egokiak, eta behatoki ikusgarri bat Urumea ibaiaren arroaren gainean.

BERDEEN ARTEAN OINEZ, GOTORLEKUAREN BEGIRADAPEAN

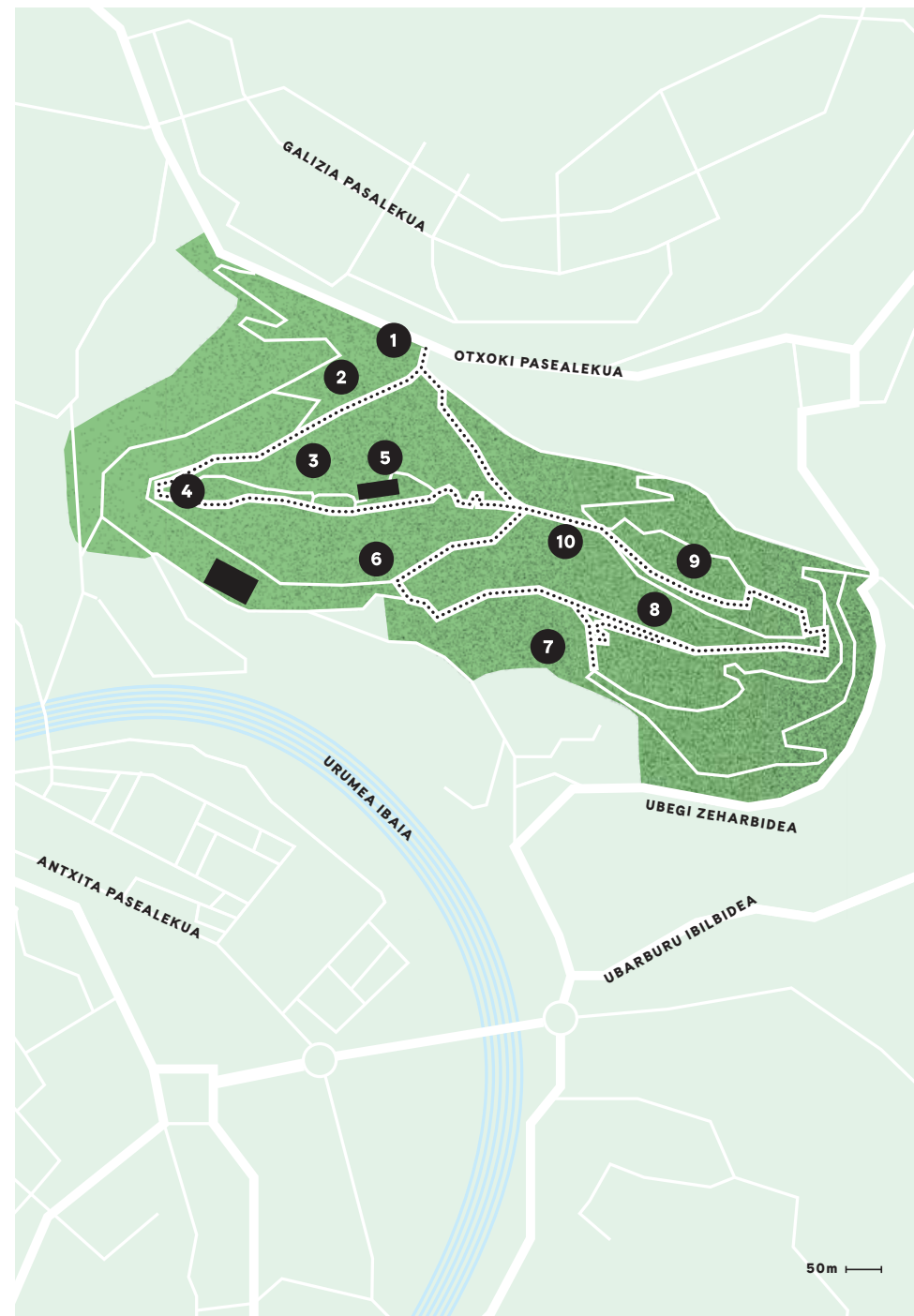
Amatzagainako bisita Intxaurrondo auzoaren sarreratik hasten da, Tunizeko zonatik sartuta. Bertan **HARITZ PEDUNKULATUAREN 1** (*Quercus robur*) zuhaitz handi bat dago, sarbide horri izena ematen dion etxeko heskaiaren alboan gailentasunez altxatzen dena. Eskuinetik sartuta, bide lau batetik behatoki panoramikora iritsiko gara zuzenean, ezkerreko kokatutako soilgune eta zuhaitzi batzuetan barna.

Eskuinera, zona irekiago batean **LIZAR 2** (*Fraxinus excelsior*) bitxi bat dago, azal gris lauko lau enbor dituen. Euskal Herriko herri batzuetan, gaur egun oraindik zuhaitz horren adarrak ipintzen dira etxe eta baserrietako sarreran, espiritu txarretatik babesteko. Apur bat aurrerago, bidearen bestaldean, **HARITZ 3** zahar multzo bat nabarmentzen da eta, apur bat harago, **URKIZ**

(*Betula alba*) eratutako zuhaitzi bat, bere azalak ageri duen kolore zuri nahastezinagatik ezagut daitezkeenak.

Ibilbideak leunki jarraitzen du **BEHATOKI 4** zabal eta moderno batera iritsi arte. Parkearen mendebaldean dagoen zonako gainalde batean paratua, talaia pribilegiatu horrek urrunera Kontxako badia begiztatzeko aukera ematen digu. Igeldo eta Uliia mendiak alde banatan dituela, eta Urumea ibaiaren ibilgua, parkearen hegoaldera. Behatokiaren aldameneko magala larre erako eremu bikaina da, egun oskarbietan atsedena hartzeko eta paisaia ikustera gelditzeko aproposa.

Larrearen eskuinetik igotzen den legarrezko xendrak ia forma obalatua duen zabalgunen batera eramaten gaitu. Bertan enbor oker eta arraildua duen urki bat dago. Haren albotik

igaroz muinoaren gainera iristen da, 123 metroko altueran kokatua. Bertan dago **AMETZAGAINAKO GOTORLEKU** **5** zaharra. Misterioz beteriko lekua da, non begetazioa jaun eta jabe egin den antzina, zuloa, kuarteleratzeak, bolborategia eta kanoien kokalekuak zeuden tokian. Eraikina, Donostiako gazteek zein Alemaniako Wiesbaden hiriko gazteek egindako landa-lan bati esker berreskuratua, 1875ekoa da eta karlistadetan zehar eraiki zuten. Gatazka amaituta, garnizio txiki bat gorde zen bertan 1891. urtera arte. Orduan abandonatu eta inguruko etxeak harriz hornitzeko harrobi modura erabili zen.

Behin aztarna arkeologikoak atzean utzita, ibilbideak zelai batzuk zeharkatzen ditu, non ehunka **LILIPA** (*Narcissus* spp.) delikatuk larreak horiz bez-

titzen baitituzte udaberriaren hasieran. Bidegurutzera iristean eskuinera biratu behar da **UBAKO SARRERARA** **6** arte eramaten duen bide malkartsu batetik jaisteko, gazteen-tzako izen bereko aterpetxetik oso hurbil, eta XIV. mendeko ermitara jaitsiko gara, gaur egun gurtza ortodoxoa hartzen duena.

Osteratxoarekin jarraituz, leunki jaisten dena zona basotsu baten hostotza trinkopean, azkenik begetazio artean irekitako soilgune batera helduko gara. Zona horretan zozoak ugari dira, ustekabea jasota, sarietako orbel eta adarrenartetik hegaldian hasten direnak. Bidea paraje eguzkitsuagoetara arte jarraituz, panel didaktiko bat dago, **ZUMAR IBERIKOEN** **7** zuhaizti oso berezi bat adierazten duena. Donostiako Udalak eta Zerynthia Elkartek bultzatu-

tako prozesu parte-hartzaile batean landatutako zuhaitz horiek grafiosiaren gaixotasunaren aurrean agertzen duten erresistentziagatik hautatu ziren, *Satyrium W-album* tximeleta berreskuratu ahal izateko, Europa osoan populazioa murrizten ikusten ari den espezie.

Gune horretatik aurrera, bideak gorantz egiten du pixkanaka ekialdera, gertu dagoen San Markos mendia erreferentzia beti begien bistan dugula. Landarediaren artean ezkutuan **PUTZU 8** handi bat dago. Bertan **UHANDRE** (*Triturus* spp.) eta **SORGIN-ORRATZ** ugari bizi da. Ibilbideak **KRATER ARTIFIZIALERA 9** jarraitzen du zuzean. Haren barnean lasai har daiteke atseden, nahiz eta haren egiazko funtzioa gauez, hiriko argien oztoporik gabe, zerua behatzea den. Haren barnetik mendirako

xendrari segi behar zaio, hosto handi eta distiratsuko **GEREZI-ERRAMU** (*Prunus lauro-cerasus*) multzo baten albotik igarotzeko.

Tunizeko sarrerara iritsi aurretik, ibilbide zirkularra amaitzen den lekura, ibilbideak aisialdirako espazio ugari zeharkatzen ditu. Lehendabizi, ariketa fisikoa egiteko presatutako zona bat, ondoren, haurren gozamenerako enbor eta sare egindako parke harrigarri bat eta, azkenik, **JOLAS-EREMUA 10**, zuhaixken artean sakabanatutako mahai eta bankuekin.

